

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), vonnis 27 mei 2019

*Erkenning – Verstoting – Marokko – Artikel 127 WIPR – Oud artikel 570 Ger.W.
– Concrete omstandigheden – Openbare orde – Erkenning van de verstoting*

*Reconnaissance – Répudiation – Maroc – Article 127 CODIP – Ancien article 570
C. jud. – Circonstances concrètes – Ordre public – Reconnaissance de la
répudiation*

Gezien voorgaand verzoekschrift op 6 november 2018 aangeboden door meester S. Peeters, advocaat, kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Violetstraat 48, voor en namens:

B.B. (volgens verzoekschrift B.B.),
geboren te [...] (Marokko) op [...] 1946, wonende te 2060 Antwerpen,[...], met rijksregisternummer [...],

toegelaten tot het voordeel der kosteloze rechtsbijstand bij beschikking van het bureau voor rechtsbijstand van deze rechtbank dd. 21 augustus 2018.

Gelet op het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst neergelegd op 21 februari 2019 door meester S. Peeters, advocaat, voornoemd, voor en namens:

N.R.
geboren te [...] (Marokko) op [...] 1960 en wonende te 2600 Berchem (Antwerpen), [...], met rijksregisternummer [...].

I. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 6 november 2018, namens B.B.,
- het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst, neergelegd ter griffie op 21 februari 2019 namens N.R.,
- het schriftelijk advies opgesteld door S. Vandromme, Procureur des Konings, op 6 maart 2019,
- de neergelegde stukken.

Ter zitting van 6 mei 2019 werden verzoekende partij en vrijwillig tussengekomen partij gehoord.

Het openbaar ministerie verleende mondeling advies, waarop niet werd gerepliceerd.

De wet op het taalgebruik in gerechtszaken werd nageleefd.

II. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van de ontbinding van het huwelijk van 1976 van verzoeker met vrijwillig tussengekomen partij, hetgeen gebeurde bij een Marokkaanse akte van verstoting van 5 augustus 1986.

Zowel het huwelijk als de echtscheiding werden overgeschreven in de registers van burgerlijke stand.

De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van Zelfstandigen erkent de echtscheiding echter niet.

Verzoeker heeft bij toepassing van artikel 570 Ger.W. een procedure aanhangig gemaakt middels een verzoekschrift neergelegd ter griffie op 6 november 2018 en vordert om de echtscheiding van 5 augustus 1986 te erkennen.

Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie op 27 februari 2019 is N.R. vrijwillig in de procedure tussengekomen.

III. Beoordeling

Overeenkomstig art. 127 Wetboek Internationaal Privaatrecht (hierna WIPR) zijn de bepalingen van dit Wetboek niet van toepassing, aangezien de akte dateert van voor de inwerkingtreding van dit wetboek.

Derhalve dient art. 570 Ger.W. toegepast te worden, zoals dit ten tijde van het opstellen van de buitenlandse akte bestond.

Overeenkomstig het toenmalige artikel 570 Ger.W. doet de rechtbank van eerste aanleg uitspraak over de vordering tot uitvoerbaarverklaring van de beslissingen in burgerlijke zaken gewezen door buitenlandse rechters. De rechter dient hierbij na te gaan of de beslissing niet in strijd is met de Belgische openbare orde of met de regels van het Belgisch publiek recht, of de rechten van verdediging geëerbiedigd werden, of de vreemde rechter niet enkel wegens de nationaliteit van verzoeker bevoegd is, of de beslissing in kracht van gewijsde gegaan is overeenkomstig het buitenlands recht en of de overgelegde uitgifte van de beslissing voldoet aan de voorwaarden gesteld voor haar authenticiteit.

Op dat moment was er niet voorzien in een exequaturprocedure voor vonnissen aangaande de staat en bekwaamheid van personen, omdat er geen dwanguitvoering nodig was. Zij werden in principe de plano erkend, maar er diende wel telkens een controle te gebeuren of voldaan was aan de voorwaarden van art. 570 Ger.W.

Een zuivere verstoting naar Marokkaans recht is een procedure waarbij een man eenzijdig laat noteren dat hij zijn vrouw verstoten heeft. De vrouw wordt niet betrokken in deze procedure. Om deze reden kunnen dergelijke beslissingen in beginsel niet erkend worden in de Belgische rechtsorde. Toch dient er rekening te worden gehouden met de concrete omstandigheden.

(zie in deze zin waar de rechtbank zich bij aansluit Cass. 29 april 2002, S.01.0035.F, *Arr. Cass.* 2002, 1144, concl. J. Leclercq.)

Het openbaar ministerie wijst op volgende concrete elementen:

- Hoewel beide echtgenoten op het moment van de echtscheiding in België woonden, ging het om de ontbinding van een huwelijk dat in Marokko was afgesloten en hadden zij beiden de Marokkaanse nationaliteit. De ontbinding van een huwelijk op deze wijze was toendertijd perfect normaal binnen de eigen cultuur van beide echtgenoten.
- De rechten van verdediging van de vrouw werden weliswaar niet geëerbiedigd, maar zij had zich duidelijk geen bezwaar tegen de ontbinding van het huwelijk, zoals zij ook bevestigt in het kader van deze procedure.
- Er waren meerdere aanknopingspunten met Marokko, zodat de Marokkaanse rechter zich niet uitsluitend op basis van de nationaliteit van verzoeker bevoegd verklaard heeft.

- De beslissing heeft duidelijk kracht van gewijsde, hiervan wordt niet alleen een attest bijgebracht, maar in de huwelijksakte van het tweede huwelijk van Bouchra Khalaf wordt ook vermeld dat hij gescheiden is.
- Er zijn geen redenen om eraan te twijfelen dat er een probleem zou zijn met de authenticiteit van de akte overeenkomstig het Marokkaans recht.

De Marokkaanse akte is ook zonder problemen erkend door de ambtenaar van burgerlijke stand die ze heeft overgeschreven in zijn registers en die ook het tweede huwelijk van verzoeker heeft overgeschreven, hetgeen uiteraard niet mogelijk was zonder de erkenning van de ontbinding van het eerste huwelijk.

In deze zaak is het Openbaar Ministerie van oordeel dat het zou botsen met de Belgische openbare orde om na 30 jaar de geldigheid van de verstoting en bij gevolg ook het tweede huwelijk van verzoeker onderuit te halen, zodat het verzoek kan ingewilligd worden.

De rechtbank kan zich bij dit standpunt aansluiten om de hierboven aangehaalde redenen.

Bijgevolg acht de rechtbank het verzoek tot erkenning van de akte van herroepelijke echtscheiding op 6 augustus 1986 opgemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg te [...] ontvankelijk en gegrond.

IV. Beslissing

De rechtbank stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd en verwerpt verdere en strijdige middelen.

Het verzoek wordt ontvankelijk en gegrond in de volgende mate:

De rechtbank zegt voor recht dat elke Belgische overheid, de akte van herroepelijke echtscheiding op 6 augustus 1986 opgemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg te [...] (Marokko) dient te erkennen, inzonderheid de Rijksdienst voor pensioenen en het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

De kosten worden ten laste van verzoeker gelegd.

Dit vonnis werd uitgesproken op zeventwintig mei tweeduizend negentien in raadkamer van de Kamer AF1, die samengesteld was uit:

- A. Wynants, rechter,
- H. De Vrij, substituut procureur des Konings,
- A. Rasschaert, griffier.